

ν. Ο Ναός του Επικούρου Απόλλωνα

Ἀπόλλων, Απόλλων, Φοῖβος, Apollon για τους Ἕλληνες, και Phoebus ή και Rhebus για τους Ἕλληνες και τους Ρωμαίους, ο πανταχού παρών θεός της ημέρας, του φωτός και του ήλιου, μοιράζει τα χάλκινα μετάλλιά του ολόγυρα στις παραλίες στεφανώνοντας το Αιγαίο Πέλαγος μαζί με τους ιστορικούς χώρους ολόκληρης της Πελοποννήσου.

Στο ύψος των Ἄνω Καρυών και σε παραφυάδα του Λυκαίου όρους, που ονομάζεται Κώτιλο, σε απόσταση 14χλμ. νότια της Ανδρίτσαινας, σε υψόμετρο 1.130μ., που στην αρχαιότητα ονομαζόταν Βάσσεσ (που σημαίνει μικρά πλατώματα σε βράχους), οι κάτοικοι της γειτονικής Φιγαλείας έχτισαν τον περίφημο ναό του Επικούρου Απόλλωνα, του συμπαραστάτη στον πόλεμο ή στην αρρώστια.

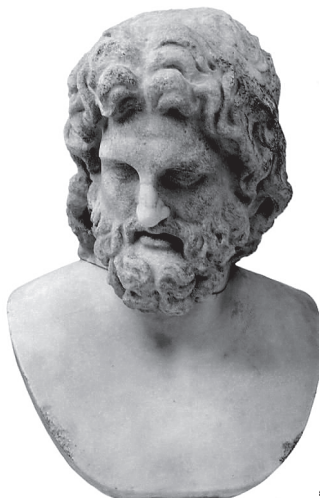
Είναι ο δεύτερος αρχαίος ναός της Ελλάδας που σώζεται ολόκληρος, σχεδόν ακέραιος, μετά το ναό του Ηφαίστου στο Θησείο, στην Αθήνα. Είναι, επίσης, ο δεύτερος μετά τον Παρθενώνα σπουδαίος ναός, έργο κι αυτό του αρχιτέκτονα Ικτίνου.

Οι αρχαίοι Αρκάδες έχτισαν το αρχιτεκτονικό αυτό δημιούργημα για τον

Απόλλωνα που ἦρθε Επίκουρος, βοηθός στις μεγάλες δυσκολίες τους. Ο ναός κτίστηκε μεταξύ του 450 - 425 π.Χ. Στην κατασκευή του που έγινε πάνω σε προηγούμενο μικρό ναό, ο Ικτίνος εναρμόνισε τόσο τα παλαιότερα όσο και τα νεότερα τεχνικά στοιχεία. Με την αριστουργηματικά καλλιτεχνική ικανότητά του χρησιμοποίησε για πρώτη φορά και τους τρεις ρυθμούς μαζί, τον Κορινθιακό, τον Ιωνικό και το Δωρικό, μια μοναδικά όμορφη συνύπαρξη, που αποδίδει μια αυτοτελή αρμονία.

Η ανάγλυφη ιωνική ζωοφόρος με παραστάσεις από Κενταυρομαχίες και Αμαζονομαχίες καθώς και άλλα γλυπτά, βρίσκονται στα αρχαιολογικά μουσεία του Λούβρου, του Μονάχου, καθώς και στο Βρετανικό Μουσείο, όπου εκτίθενται σήμερα. Το δε τεράστιο χάλκινο άγαλμα του Απόλλωνα, το μετέφερε αργότερα ο Ἐπαμεινώνδας στη Μεγαλόπολη, όταν ίδρυσε εκεί τη νέα του πόλη.

Τόσο το τοπίο όσο και το μνημείο συμπλέκονται και αποτελούν μαζί ένα ενιαίο σύνολο με εύρυθμη αναλογία. Κάπως έτσι είχε εκείνο το αρμονικό κλίμα, μέσα στο οποίο αναπτύχθηκε η ελεύθερη αρχαία ελληνική διάθεση για τον καθημερινό αγώνα, αλλά και για τα αθλητικά αγωνίσματα, έφεση σαφώς εμπνευσμένη από τα μηνύματα των θεών των αρχαίων Ελλήνων.

4

---

4 Κεφαλή γενειοφόρου, θείας αρχαίας ελληνικής μορφής, ίσως από μάρμαρο Πάρου. Μουσείο Αγίας Πετρούπολης.